

**Hij
MAAKT
Je
ANDERS**

Jaap van
Heiningen

Nog niet zo heel lang geleden nodigde de “TERP” gemeente te Kapelle a/d IJssel me uit om te komen spreken over de “Zaligsprekingen” in Matteüs 5. Deze uitnodiging heb ik graag aangenomen. Het betreffende bijbelgedeelte werd grondig gelezen, herlezen en overdacht met gebed. Dat maakte het voor mijzelf tot een grotere zegen dan ooit tevoren.

Eén en ander werd ook op schrift gesteld,
later verder bijgesteld, en het resultaat heb je nu voor je.
Mijn innige wens is dat de Heilige Geest dit mag gaan gebruiken om nieuw licht te werpen op het Woord van God, en dat daardoor je getuigenis van Christus in deze wereld mag zijn dat van

ANDERS ZIJN MÉT HEM, ÍN HEM EN DÓÓR HEM.

De rol van Jeroen en Rosita Spek, in correcties en suggesties, is onschatbaar geweest!

Dit is een publikatie van
‘PRESSING ON!’
te Vélez-Málaga, Spanje.

Voor alle korrespondentie:
presson@telefonica.net

Matteüs 5:

Toen Hij nu de scharen zag, ging Hij de berg op en nadat Hij was gaan zitten, kwamen zijn discipelen bij Hem. En Hij opende zijn mond en leerde hen, zeggende:

Pagina 1

1	“ Zalig de armen van geest , want hunner is het Koninkrijk der hemelen.	4
2	Zalig die treuren , want zij zullen vertroost worden.	6
3	Zalig de zachtmoedigen , want zij zullen de aarde beërven.	7
4	Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.	9
5	Zalig de barmhartigen , want hun zal barmhartigheid geschieden.	10
6	Zalig de reinen van hart , want zij zullen God zien.	12
7	Zalig de vredestichters , want zij zullen kinderen Gods genoemd worden.	14
8	Zalig de vervolgd en om der gerechtigheid wil, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mij nentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen; want zo hebben zij de profeten vóór u vervolgd!”	16

Wat Jezus ook nog zei over de “Zalige” Dimensie.

19

HU MAAKT JE ANDERS

De Heer Jezus begint zijn onderwijs aan zijn discipelen met wat dikwijls de “bergrede” genoemd wordt, namelijk in Matteüs 5. Allereerst komen we daarin de zg. “Zaligsprekingen” tegen, zogenoemd omdat (in alle oudere bijbelvertalingen) de Heer Jezus acht verschillende groepen mensen “zalig” verklaart. In werkelijkheid gebruikt de Heer, volgens Matteüs, de uitdrukking negen maal, maar de negende is eenvoudig een verdere toelichting op de achtste. Daarom kunnen we het op acht houden. Acht is het bijbelse getal voor “Opstanding” - een herinnering aan het feit dat er zonder Zijn Opstanding uit de doden geen “zaligheid” mogelijk is.

In andere vertalingen wordt voor ‘zalig’ het woord “gelukkig” gebruikt. Het oorspronkelijke Griekse woord is “makarios”. Dat komt in het Nieuwe Testament 55x voor en is verwant aan “makro” dat “groot”, “ver” of “langdurig” betekent. In het Engels wordt het meestal vertaald met “blessed” – “gezegend” dus.

In het Nieuwe Testament zegt God viermaal dat deze “zaligheid” alles te maken heeft met het geschreven Woord van God, nl. in

- 1) Lucas 11:27-28;
- 2) Jacobus 1:25;
- 3) Openbaring 1:3, en
- 4) 22:7.

Door alle eeuwen heen is dat altijd weer het getuigenis: Wie zich buigt over een **open** bijbel én vervolgens buigt voor het absolute **gezag** van de bijbel is waarachtig zalig en gezegend!

De eerste psalm is al een prachtige “zaligspreking” die a.h.w. de positieve ontsnapping uit het zo negatieve ‘goddeloze kamp’ beschrijft. De goddelozen worden in deze korte psalm maar liefst **viermaal** genoemd. “Vier” is het getal van de “universaliteit” (zoals bv. in *vier* windstreken). In deze wereld ontkom je niet aan de goddeloosheid, waarheen je ook probeert uit te wijken! Daarom zegt de apostel Johannes over de ‘zaligen’: “Wij weten dat *wij* uit God zijn en dat *de*

hele wereld in het boze ligt” (1 Joh. 5). Wie uit de toon valt in deze wereld, en uit de pas loopt, krijgt met grote risico’s te maken. Dat karakteriseerde nu precies de Heer Jezus. Zijn “zaligheid” bracht hem de kruisdood.

Het blijkt dus toch mogelijk te ontsnappen aan de alomtegenwoordige goddeloze raad, aan hun weg en aan hun zetel! En wie ontsnapt, heeft de onbeschrijflijke ervaring van “gezegendheid” – als het ware die van een fris-groene boom die altijd vruchtdraagt, ook in extreme weersomstandigheden.

Dat ‘goddeloze kamp’ is niet zelden een streng religieus ‘kamp’. Het boek **“Zij Durfden ANDERS te Zijn”** (Uitg. Gideon) laat duidelijk zien wat er kan gebeuren als je je eigen ‘godsdienst’ ontrouw wordt en je toevlucht neemt tot de levende Christus en een open bijbel. Er kan een héél hoge prijs op staan.

Het boek vertelt over de Chamula indianen in Zuid Mexico, die met ruggesteun van hun president er niet voor terugschrikken hun mede-Chamula’s, die christen geworden zijn, en dus niet meer kunnen gehoorzamen aan de afgodische tradities van de stam, te verjagen van hun schamele huis en bezittingen, hen gevangen te zetten, te folteren, of ‘s nachts terwijl zij slapen hun huis in brand te steken. Moord kan beschouwd worden als het uitroeien van ongewenst ongedierte.

Het eerste bijbelgedeelte waaraan de Wycliffe bijbelvertalers werkten voor de Chamula’s was het Markus-evangelie. Naarmate ze vorderden was er dikwijls een dramatisch effect in de levens van die mannen die de vertaler behulpzaam waren om de juiste uitdrukkingen te vinden in de Chamula taal. Het boek volgt enkele van die mannen op de voet en laat zien hoe ongeëvenaard de kracht van het levende Woord van God is – hoe het levens en gezinnen aanraakt en ANDERS maakt en zaligmaakt.

De vloek van de zonde wordt niet wéggenomen, maar wel geneutraliseerd in de levens van hen die zich, zoals de “gezegende” man van Psalm 1, buigen voor het gezag van God’s Woord. Zo’n man (of vrouw) is met dat Woord dag en nacht bezig en de vergelijking met een vruchtbare boom, geplant aan de waterstromen, komt in dat leven steeds duidelijker in beeld... Stormen, droogte, koude of hitte - zij zouden de groei van de boom drastisch moeten beperken en zéker het dragen van vrucht. Het blijkt echter dat door de constante toevoer van water, door middel van de onzichtbare wortels, de boom én de vrucht bestand zijn tegen alle weersomstandigheden. Hoe ongunstig ook! Zo is het met de Chamula-christenen en met alle Christus-gelovigen door de eeuwen heen.

Dit is nu precies wat de Heer Jezus ons hier vertelt. Het geluk, de zaligheid, de zegen vallen niet ten deel aan zomaar iedereen. Dat moeten we ons diep bewust zijn. Hij heeft het beslist **niet** over de “zon die opgaat over bozen en goe-

den”, ook niet over de zegen van materiële voorspoed. Het gaat niet over een innig beleefde religieuze ervaring met bijvoorbeeld prachtige orgelmuziek, of een enthousiast ‘aanbiddingsorkest’, of een voorganger die “met de tong der engelen” preekt. Evenmin heeft de Heer het over trouwe kerkgang of religieuze vervoering (met of zonder visioenen)...

De apostel Paulus had er dit over te zeggen:

“Denk maar aan uw eigen roeping, broeders en zusters. Naar menselijke maatstaf waren daar niet veel geleerden bij, niet veel machtigen, niet velen van hoge afkomst. Nee, wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat voor de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om het sterke te beschamen; wat voor de wereld van geringe afkomst is en onbeduidend, heeft God uitgekozen; wat niets betekent koos Hij uit, om teniet te doen wat wel iets betekent, opdat tegenover God geen mens zich zou beroemen op zichzelf. Dankzij Hem bent u in Christus Jezus, die van Godswege onze wijsheid is geworden, onze gerechtigheid, onze heiliging en verlossing. Daarom, zoals er geschreven staat: Als iemand wil roemen, laat hem dan roemen in de Heer!” (1 Kor. 1).

Voor het begrip van de wereld zet de Heer Jezus alles op z’n kop:

“ZALIG DE ARMEN, DE TREURENDEN, DE ZACHTMOEDIGEN, DE HONGERIGEN EN DORSTIGEN, DE BARMHARTIGEN, DE REINEN VAN HART, DE VREDESTICHTERS, DE VERVOLGDEN!” Is dat iets nieuws in de bijbel? In de bijbel niet, maar voor de mens is het altijd nieuw en onbegrijpelijk. Het druist volledig in tegen zijn filosofie en verwachtingen van het leven. Geen wonder dat de bijbel ons voortdurend wijst op het feit dat Gods gedachten en wegen zoveel hoger zijn dan die van de mensen.

Dus, helemaal aan het begin van Zijn driejarige bediening al, legt de Heer deze nadruk op de geestelijke dimensie voor zijn nieuwe vrienden, die om Hem heen zitten. Ze gaan er mee te maken krijgen, zoals een ieder die echt bij Hem wil horen. Niet één kan het ontlopen. Zijn volgelingen zijn voorbestemd om ANDERS te zijn dan vroeger én ANDERS dan alle andere mensenkinderen.

“Gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen!” (Ef. 4:20).

Om nu van de zaligsprekingen (heel in het kort), ‘zalig**besprekingen**’ te maken, hebben we de bijbel nodig. De bijbel verklaart altijd zichzelf. Voor iedere zaligspreking vinden we dan ook een prachtig passend voorbeeld in het Oude of Nieuwe Testament. Het is niet eens erg moeilijk er méér dan één te vinden...

1. *“Zalig de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen!”*

Hoe moeten we de term “arm van geest” verstaan? Theologen en uitleggers zijn het er nog niet over eens. Maar, zoals met alles dat we in de Schrift vinden, het is erg belangrijk terdege rekening te houden met de gang van zaken in *die* tijd, met *die* cultuur, *die* tradities, enz.

De belangrijke mensen, zoals oudsten, priesters, schriftgeleerden en farizeeën achtten zichzelf, zo niet rijk in financiën, dan toch zeker wél “rijk van geest”. Zij waren de “clerus” en verachtten dikwijls het gewone volk: “Dat volk, dat de wet niet kent, vervloekt zijn ze!” (Joh. 7:49; zie ook Lucas 7:36-50). De meest verachten en vervloekten waren de tollenaars en de Samaritanen. En toch, de Heer Jezus sprak openlijk met zowel Samaritanen als tollenaars. Eén tollenaar werd zijn discipel, dat was Levi of Matteüs. Een andere tollenaar met wie hij een maaltijd nuttigde, Zacheüs, ontving het eeuwig behoud van Hem. Ook vertelde Hij het verhaal van de tollenaar in de tempel, een gebroken man, die, juist in die gebrokenheid, door God gerechtvaardigd wordt, in tegenstelling tot de zo godsdienstige farizeeër.

Mensen die dus geacht worden straatarm van geest te zijn, ontvangen van de Heer de grootst mogelijke rijkdom, het Koninkrijk van de hemelen. Maar geestelijke armoede op zich is niet de sleutel tot die rijkdom. Deze sleutel wordt uitsluitend gevonden in de eerlijke **erkenning** van eigen armoede én in de oprechte onderwerping van geest, ziel en lichaam aan **de Koning**. Op dat ogenblik is een mens zalig en gezegend! Op dat moment is hij niet arm van geest meer. Hij is een koningskind geworden.

Hoe zit dat in ons huidige christendom? Daarvoor moeten we een kijkje nemen in de brief van de Heer Jezus aan de christenen van Laodicea in Openbaring 3, een brief waarin we helaas ons huidige christendom weerspiegeld zien. Hoe beoordeelt Hij de toestand in Laodicea?

Wat Hij vindt is een christelijk farizeïsme – lauwe christenen die zeer met zichzelf ingenomen zijn. Jezus citeert hun hoogmoedige woorden:

“Gij zegt: ‘Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek’, en gij weet niet, dat gij zijt de **ellendige en jammerlijke en arme en blinde en naakte!**”

Zij waren overtuigd van hun grote ‘weelde’, maar volgens de diagnose van hun Heer waren ze er allerberoerdst aan toe. Hij, de Alwetende, kende maar al te goed hun schrijnende armoede van geest. Maar... was zijn eerste zaligspreking niet juist voor die “armen van geest”? Hunner is het Koninkrijk van de hemelen!

Deze christenen *waren* blijkbaar uiterst arm van geest, maar dáárom nog niet “zalig”... Hoe moeten we dit met elkaar rijmen? Het gaat er om dat de Laodicensen doof waren voor de diagnose van de Geneesheer. Naar hun gedachte was ‘geestelijke armoede’ het verschrikkelijkste wat je kon overkomen...! Dát was nu hun struikelblok, namelijk dat ze hun oren toestopten. Het zit hem in die onwetendheid, **“gij weet niet!”** Ze *wilden* het niet weten, en bedreven christelijke struisvogelpolitiek.

In die landen en streken waar lepra voorkomt, gebeurt het dikwijls dat iemand in de samenleving begint te vermoeden dat hij of zij aan lepra lijdt - bepaalde symptomen zijn duidelijk genoeg... Wat is dan dikwijls de reactie? Dat plekje op de huid moet goed verborgen blijven! Als het bekend wordt, dat je aan lepra lijdt, kan je verstoten worden door je eigen familie... En tóch, je weet dat als je inderdaad aan de lepra lijdt, het probleem alleen maar groter gaat worden en ook je gezicht kan aantasten. Dán is er niets meer te verbergen...

Daar tegenover staat de enige juiste reactie, namelijk zo spoedig mogelijk de deskundige lepradokter opzoeken. Vooral in het beginstadium is er alle hoop dat met de moderne medicijnen alles goed komt. De Laodicensen kozen voor de eerste optie. Zij verborgen hun steeds groter wordende lepraprobleem. Ze vermeden angstvallig de hemelse Geneesheer, die alles anders wilde maken in hun levens en in hun getuigenis.

Kan het zijn dat er op aarde iemand is die *niet* arm van geest is? Zijn we dat in feite niet allemaal? Zonder uitzondering zijn we geestelijk zelfs doodverklaard in overtredingen en zonden (Ef. 2)! Dat zijn harde feiten... Toch wordt de diagnose van de Geneesheer over het algemeen **niet** erkend en aanvaard. Velen blijven stug volhouden dat er geen vuiltje aan de lucht is. Maar de enige zaligheid en zegen van de Heer liggen in een eerlijke **erkenning** van de feiten die Hij heeft vastgesteld. David had geleerd dat te doen:

“Deze ellendige hier riep en de HEER hoorde, Hij verlostte hem uit al zijn benauwdheden... Smaakt en ziet, dat de HEER goed is; welzalig de man die bij Hem schuilt... De HEER is nabij de gebrokenen van hart en Hij verlost de verslagenen van geest!” (Ps. 34).

De eerlijke erkenning brengt altijd de oprechte overgave met zich mee. Ook vandaag nog vindt de Heer, in geestelijke zin, zijn Zacheüsen, zijn Samaritaanse vrouwen en zijn leprozen, die hun wanhopige armoede van geest toegeven en aan zich Hem overgeven. Zij zijn de echte rijken, en, naar we lezen in die brief aan de Laodicensen, ze mogen vervolgens zelfs plaats nemen op de troon van de Koning. Geen wonder dat wie arm van geest is **én het erkent**, zalig en gezegend genoemd kan worden!

2. *“Zalig zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.”*

Als er iemand treurde in bijbelse tijden, dan was het Jeremia wel. Na zoveel eeuwen is zijn naam nog steeds spreekwoordelijk voor klagen. Zijn tranen zijn te vergelijken met die van Jezus zelf in Lucas 19:41-44. Beiden weenden om Jeruzalem en de vreselijke dingen die er te gebeuren stonden bij haar verwoesting. Eerst die van de Babyloniërs, later die van de Romeinen.

Tóch, midden in zijn Klaagliederen, roept Jeremia het uit: “Ik ben vergeten wat geluk is. Ik dacht: vergaan is mijn kracht, vervlogen mijn hoop op de HEER... Zo vaak mijn ziel dit gedenkt, buigt zij zich neder in mij. Dit zal ik mij te binnen brengen, daarom zal ik hopen: Het zijn de gunstbewijzen van de HEER, dat wij niet omgekomen zijn, want **zijn barmhartigheden houden niet op, elke mor-gen zijn zij nieuw, groot is uw trouw!** Mijn ziel zegt: Mijn deel is de HEER, daarom zal ik op Hem hopen. Goed is de HEER voor wie Hem verwachten, voor de ziel die Hem zoekt; goed is het, in stilheid te wachten op het heil van de HEER” (Klaagl. 3).

Het is de “gezegendheid” van de treurende, die zich neerbuigt voor zijn Heer, op Hem hoopt en op Hem vertrouwt: **“Gezegend is de man die op de HEER vertrouwt, wiens betrouwen de HEER is; hij toch zal zijn als een boom, aan het water geplant, die zijn wortels tot aan een beek uitslaat, en het niet merkt, als er hitte komt, maar welks loof groen blijft, die in een jaar van droogte geen zorg heeft en niet nalaat vrucht te dragen”** (Jer. 17). Is er een grotere troost voor de treurende dan deze troost waarvan zijn Heer hem verzekert?

Juist omdat Hij wist hoeveel zijn volgelingen in deze goddeloze wereld te verduren zouden krijgen, beloofde Hij hen herhaaldelijk de komst van de Trooster, de Heilige Geest (Joh. 14-16). Die is het die het treurende hart vervult met een bovennatuurlijke troost.

“Jezus, de leidsman en voleinder des geloofs”, zegt de apostel, **“om de vreugde, welke vóór Hem lag, nam het kruis op zich, de schande niet achtende, en is gezeten ter rechterzijde van de troon van God. Vestigt uw aandacht dan op Hem, die zulk een tegenspraak van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet door matheid van ziel verslapt!”** (Hb. 12).

We kunnen ons best indenken dat Paulus en Silas, na in het openbaar afschuwelijk gepest te zijn omdat ze de ‘euvele moed’ hadden gehad betrokken te zijn bij de bevrijding van een bezeten meisje, zich ‘mat en treurig’ gevoeld moeten hebben. Maar als we ze even later terugvinden - met hun bebloede ruggen - in de “binnenste kerker met hun voeten in het blok” en onder allerlei criminele elementen, dan treffen we hen aan in een ware ‘aanbeddingsdienst’ – ze bidden en zingen tot Gods lof! (Hand. 16).

Wanneer het oog gericht is op HEM, dan maken matheid en treurigheid plaats voor de zegen van diepe vreugde.

3. *“Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.”*

Hier citeert de Heer Jezus eigenlijk uit Psalm 37: **“Boosdoeners worden uitgeroeid, maar wie de HEER verwachten, zij zullen het land beërven. Immers nog een wijle, en de goddeloze is niet meer; als gij let op zijn plaats, dan is hij niet meer; maar de ootmoedigen beërven het land en verlustigen zich in grote vrede.”**

Die boosdoeners en goddelozen zijn er op uit kwaad te stichten en zich het land van de naaste toe te eigenen. Zoals Koning Achab dat deed met de wijngaard van Nabot. Uiteindelijk trekken ze echter aan het kortste eind. De ootmoedigen en de zachtmoedigen weten dat en laten de dingen heel bewust in de hand van hun Heer, **“want de toorn van een man brengt geen gerechtigheid voor God voort”** (Jac. 1:20).

Een prachtig voorbeeld van zachtmoedigheid vinden we in Jozef. Op heel jonge leeftijd had hij zijn moeder verloren en toen hij 17 was werd hij door zijn eigen broers op brute wijze aan slavenhandelaars verkocht. Die voerden hem met geweld mee naar het verre Egypte om hem daar te verkopen aan een hoge officier van Farao. Zelfs zijn mantel was hem afgenomen. Er was **niets** meer over van wat tot nu toe zijn ‘wereld’ geweest was. Toch was er iets dat hem niet afgenomen kon worden; dat was de nabijheid van zijn God! Steeds weer lezen we dat God mét hem was (Gen. 37-50).

Zeventienjarige jongens staan over het algemeen niet zo bekend als Godvriend, maar voor Jozef was God een wondere realiteit. D.m.v. dromen had God hem al een blik gegeven in de toekomst. Nu, in het vreemde land, eerst als slaaf,

daarna als gevangene - dertien jaar lang - was Jozef zich, ondanks alles, bewust van Gods trouw en van Diens grote plannen voor zijn leven.

Dat was ook het geval toen er – in die tijd van conflict – een nog heviger conflict losbrak. Hoe reageer je op de herhaaldelijke pogingen van de vrouw van je baas om je bij haar in bed te krijgen? Jozef zal toen misschien 18 geweest zijn..., en haar lichaam stond hem helemaal ter beschikking...! Niet Jozef “de moedige” hield stand in dit dagelijkse spervuur als ze alleen waren. Het was Jozef “de **zachtmoedige**”! Gods genade had hem geleerd “**het schild van ’t geloof te hanteren tegen alle brandende pijlen van de boze**” (Ef. 6). En zo alleen hield hij stand!

Jezus’ belofte is dat de zachtmoedigen de ‘aarde beërven’. Maar voor Jozef léék het er niet op... Laat nu ook nog de belofte van Farao’s schenker op een bittere teleurstelling uitlopen... De man vergat Jozef gewoon! Toch lezen we nooit van de minste bitterheid in zijn hart, noch jegens zijn broers, noch jegens de vrouw van Potifar, noch jegens de schenker. Alles werd in de hand van zijn Heer en Meester gelegd. Jozefs lievelingslied zal wel geweest zijn, “God is getrouw, zijn plannen falen niet!” Dat is het lied van de zachtmoedigen...

Als jaren later Jozef, de Hebreeuwse gevangene, plotseling onderkoning van Egypte wordt, blijkt er nog steeds geen bitterheid of wrok te schuilen in zijn hart. Vergevensgezind, kon hij zijn broers alle schuld kwijtschelden. De broers zélf hadden de grootste moeite om dat te verwerken, maar voor een zachtmoedige is het de gewoonste zaak van de wereld. De zachtmoedigen kennen de belofte dat ze de aarde zullen beërven, ook al is dat niet Egypte. Misschien heeft de belofte niets te maken met de huidige geografische indeling van de aarde. Jozef wist dat God zelf aan het werk was. De profetische dromen uit zijn jonge jaren moesten op één of andere manier wonderlijk uitkomen. Hoe dat zou gebeuren was punt twee.

Wij weten dat de zachtmoedigheid van Christus - een vrucht van de Geest in het hart van de gelovige (Gal. 5) - alles te maken heeft met wat Hij aanbiedt en belooft. Zei Hij niet: “**Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen**” (Mt. 11:29)? In verdrukking en armoede, in vervolgingen en belaagd door de vijand; de zachtmoedige weet zich in Christus een gezegend “erfgenaam” van Gods beloften. De uiteindelijke en meest letterlijke vervulling van de beloften wordt beschreven in Openbaring 20.

4. ***“Zalig zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.”***

Het allereerste menselijke overlijden was niet het gevolg van ouderdom of ziekte. Het was broedermoord. God zegt daarover in Genesis 4 dat het bloed van Abel van de aardbodem tot Hém riep. Hoeveel onschuldig bloed is er sinds die tijd niet vergoten op deze aardbodem en altijd weer is er een roep tot God vanwege de dorst naar gerechtigheid. Van Genesis tot Openbaring. Die roep om gerechtigheid gaat dóór, ook van de slachtoffers ná hun dood, zelfs in de eindtijd (Op. 6:9-11). En God geeft de verzekering dat gerechtigheid gedaan zal worden.

Is er een concreet geval te noemen van iemand die vóór zijn dood ‘hongerde en dorste naar gerechtigheid’? Misschien kunnen we geen beter voorbeeld vinden dan het grote en onbegrijpelijke onrecht van een “gezalfde van de Heer”, die met zijn gezin en vrienden jarenlang opgejaagd wordt, van woestijn tot woestijn! Er staat geschreven: **“zij hebben rondgedood door woestijnen, en gebergten, in spelonken en de holen der aarde”** (Hb. 11). De levens van David en de zijnen stonden op het spel; ze moesten gered worden uit de bloeddorstige handen van een andere “gezalfde van de Heer”, Koning Saul.

Saul is nog koning, maar reeds verworpen door God. Daarom kreeg Samuel de opdracht David te zalven tot koning van Israël. David weet niet wanneer dat effectief zal worden, dus hij laat de situatie maar rustig in de handen van zijn Heer, terwijl hij Koning Saul - eveneens door Samuel gezalfd – trouw blijft dienen. Maar dan wordt Saul bezeten door de gedachte dat David zijn aartsvijand is en uit de weg geruimd dient te worden. Jarenlang legt hij het daarop toe. Zijn jaloersheid en haat zijn onverbiddelijk: David *moet* verdwijnen. Maar David vindt zelfs in zulke omstandigheden de inspiratie en de tijd om prachtige psalmen te dichten. Denk maar aan Psalm 143:

“De vijand vervolgt mijn ziel, hij vertreedt mijn leven ter aarde, hij doet mij wonen in duisternis, aan hen gelijk, die voorlang gestorven zijn. Daarom versmacht mijn geest in mij, mijn hart is ontsteld in mijn binnenste. Ik gedenk aan de dagen van ouds, ik overpeins al uw daden, ik overdenk de werken uwer handen. Ik strek mijn handen tot U uit, mijn ziel smacht naar U als een dorstig land.”

Er is de ontzettende dorst en het smachten naar gerechtigheid, maar ook de “welzaligheid” die hij, ondanks alles, vindt in God: **“Hoorder van het gebed, tot U komt al wat leeft... Welzalig hij, die Gij verkiest en doet naderen,**

opdat hij wone in uw voorhoven. Wij zullen verzadigd worden met het goede van uw huis, het heilige van uw tempel” (Ps. 64).

David werd, naar Gods belofte, koning van geheel Israël. Door alles heen werd het hem steeds duidelijker hoe de jaren van strijd, gevaar en benauwdheid, in Gods hand, jaren van ‘opleiding’ waren geweest. God had hem klaargemaakt voor een grootse taak. David zegt zelf in Psalm 144: **“Geprezen zij de HEER, mijn rots, die mijn handen oefent ten strijde, mijn vingers tot de krijg.”** En aan ’t eind van de psalm: **“Welzalig het volk, waarmee het zo gaat! Welzalig het volk, welks God de HEER is!”**

De ‘zaligheid’ sluit dus **geen** tijden van honger en dorst uit. Zowel de lichamelijke als de geestelijke honger en dorst. Het lijden was een instrument in Gods hand om David te scholen. Steeds weer bleek dat God Zelf zijn steun was, hem leidde en hem antwoordde. Honger en dorst, ja! En toch, steeds weer wonderlijke verzadiging!

Het lot van de slachtoffers in Openbaring 6, “de zielen onder het altaar”, die smachtten naar gerechtigheid, blijkt in hfst. 7 radicaal veranderd te zijn. We zien ze daar als de ontelbare menigte die uit de Grote Verdrukking tevoorschijn komt. In hun lijden hebben ze ontzettend ‘gehongerd en gedorst’, maar dat is voor altijd voorbij! Johannes tekent aan dat **“zij zullen niet meer hongeren en niet meer dorsten, ook zal de zon niet op hen vallen, noch enige hitte, want het Lam, dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en hen voeren naar waterbronnen des levens; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.”** *“Zalig zij die hongeren en dorsten...”*

5. ***“Zalig de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.”***

Salmon was één van de Israëlieten die onder Jozua Jericho veroverde. Op de brede stadsmuur woonde Rachab. Zij had de spionnen geherbergd. Zou Salmon soms één van die twee spionnen geweest zijn? Wat we zeker weten is dat zij haar geloof stelde op de God van Israël. Dat was haar redding; daardoor ook kon ze bij Israël ingelijfd worden (Hb. 11:31). En daarna? Daarna trouwde ze met Salmon. Zij die barmhartigheid had bewezen, ontving nu barmhartigheid.

Salmon en Rachab kregen een baby en noemden hem Boaz. In het boek van

Ruth komen we Boaz weer tegen als volwassene. Als waardig zoon van zijn moeder, geeft hij ons daar een prachtig beeld van “barmhartigheid”.

In die tijd was er al een migrantenprobleem, zij het nog niet op de schaal van onze moderne tijd. Een echtpaar met twee zoons - uit Betlehem - week uit naar het buurland, naar Moab. Hongersnood in de streek van Betlehem was daarvan de oorzaak. Maar in plaats van beter leek het steeds slechter met ze te gaan. Eerst overleed de vader van het gezin en vervolgens de beide zoons. Die hadden ondertussen al Moabitische meisjes getrouwd, maar waren nog kinderloos. Zo bleven er drie weduwen achter: Naomi, de moeder, met Orpa en Ruth, haar schoondochters, die met Naomi nogal verschilden in leeftijd.

Naomi wilde nu, na zoveel narigheid, wel terug naar Israël, naar Betlehem, waar haar wortels waren. Daar kon ze rekenen op familie en kennissen die haar welkom zouden heten. En zo, met z'n drieën, werd begonnen aan de lange, lange voetreis. Maar op zeker moment realiseerde Naomi zich toch, dat ze dit haar schoondochters niet aan mocht doen. Die konden véél beter in eigen land blijven en dáár hertrouwen.

Maar nee, Orpa en Ruth dachten daar anders over. Naomi mocht beslist niet alléén verder. Hoewel..., toen puntje bij paaltje kwam, ja, toen zag Orpa toch maar af van het grote avontuur; zij ging terug! Ruth echter hield voet bij stuk: **“Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God”**. Deze reis naar een vreemd land mocht dan voor haar onzeker en misschien gevaarlijk zijn, de God van Israel zou zeker voor haar zorgen en haar verder leiden. Nee, Naomi mocht niet alleen gelaten worden. De naam Ruth betekent “barmhartigheid” en ze deed haar naam eer aan: in geloof ging ook zij óp naar Betlehem.

Jezus vertelde eens van het wonder van een Samaritaans hart dat barmhartig was jegens een Jood, terwijl de Samaritanen al sinds de tijden van Nehemia de Joden beschouwden als aartsvijanden.

In Betlehem was Boaz ondertussen een welvarend landeigenaar geworden. Maar aan armen en noodlijdenden was er geen gebrek. Als je als noodlijdende geen andere bron van inkomsten had, dan kon je in de oogsttijd altijd nog losse aren gaan lezen (oftewel vergaren) achter de maaiers. Ruth ging dus aren lezen en laat ze nu precies terecht komen op één van de akkers van Boaz. En Boaz is barmhartig. Hij zorgt dat ze bij ieder bezoek een flinke portie mee kan nemen.

Op de geëigende wijze van die tijd krijgen Boaz en Ruth nader contact. En dan? Dan wordt het ze beiden duidelijk, dat God een prachtig plan met ze voor heeft. Boaz blijkt verwant te zijn aan Ruths overleden man en hij begrijpt dat hij, als “losser”, op de nominatie staat om voor Naomi en haar overleden man alsnog

kleinkinderen – nageslacht dus - te verwekken. Daarvoor zou dan Ruth zijn echtgenote moeten worden. Het duurt niet lang of alle obstakels daartoe zijn geëffend en de rijke Israeliet trouwt met de onaanzienlijke Moabitische.

Hun eerste kind wordt Obed genoemd. Zij weten het niet maar deze zoon van Boaz en Ruth zal de grootvader van Koning David worden. Gods barmhartigheid voor de barmhartige Boaz en voor de barmhartige Ruth hield zelfs in dat hij (Boaz) én Ruth én hun zoon een plaats zouden krijgen in het geslachtsregister van de “Grote Zoon van David” (Mt. 1). Met andere woorden, de troon van hun achterkleinkind zal tenslotte worden de Troon van de **Zoon van David** - van de Messias Zelf!

Als er nu eens geen barmhartigheid bewezen was door Rachab, door Salmon, door Ruth en door Boaz...? Maar zij **waren** barmhartig en de belofte was wáár: hen werd ongeëvenaarde barmhartigheid bewezen!

6. *“Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien”.*

Kleine kinderen zijn (nog) rein van hart. Maar hoe spoedig kan een kinderhart bezoedeld zijn! Toch, bij sommige mensen in de bijbel lijkt het dat die oorspronkelijke reinheid niet beperkt was tot de allerjongste jaren. Zo is er in de levensbeschrijvingen van bijvoorbeeld een Jozef of een Daniel geen enkele sprake van zonde. Ongetwijfeld waren zij zondaars zoals iedereen, maar door hun oprechte geloof in God en door hun liefde voor zijn geboden werden ze bewaard voor de besmettingen van deze wereld.

Hoe het met David gesteld was? In Psalm 119:9-11 schreef hij: **“Waarmee zal een jonge man zijn pad rein bewaren? Als hij dat houdt naar uw woord. Ik zoek U met mijn ganse hart, laat mij niet van uw geboden afdwalen. Ik berg uw woord in mijn hart, opdat ik tegen U niet zondige.”** Weer blijkt het dat het pad van zegen en zaligheid alles te maken heeft met het Woord van God. Wie de bijbel niet geheel en al serieus neemt, d.w.z. van “ganser harte”, **kan** zijn pad (of zijn hart) niet rein bewaren. Voor je het weet, zit je midden in een modderpoel.

In Psalm 32 beschrijft David iets van zo’n modderpoel. Hij was er in verzeild geraakt en wilde er nu op eigen houtje uit. Maar hij bereikte het tegenovergestelde; hij zakte steeds dieper weg. Er was onreinheid en bedrog. David was

niet meer een man naar Gods hart! Ja, hij wilde best met God in het reine komen, maar niet op Gods voorwaarden.

Maar dan komt David tot verbreking – eindelijk! En dán schrijft hij de psalm. En waarmee begint hij? Met de ‘welzaligheid’ die zijn hart weer vervult. Hij is gereinigd! **“Welzalig de mens in wiens geest geen bedrog (meer) is!”**

Nog vóór David, wordt ons het grote contrast beschreven tussen de opgroeiende zonen van Eli, de hogepriester, en de jonge Samuel. Eli’s zonen dienden in naam de Here God, maar hun liederlijke levens brachten Gods naam in opspraak. Samuel daarentegen, heel jong nog, luisterde naar Gods stem en gehoorzaamde. Wat een enorme zegen werd zijn reine leven voor heel Israël!

De Heer Jezus kent ieders hart. Toen hij Natanaël ontmoette, de vijfde discipel, riep Hij uit: “Zie, waarlijk een Israëliet, in wie geen bedrog is!” (Joh. 1). Wat is de ‘zaligheid’ van de “reinen van hart”? Het is dat zij God mogen zien. En als zodanig ‘herkent’ Jezus Natanaël wanneer ze elkaar ontmoeten, waarop deze ogenblikkelijk Jezus ‘herkent’! Niet als zomaar een grote rabbijn, nee, niemand minder dan de Zoon van God Zelf en de Koning van Israël!

Wanneer Natanaël dat hardop zegt, gaat de Heer nog verder. Ook de andere discipelen worden er bij betrokken: **“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg ulieden, gij zult de hemel open zien en de engelen Gods opstijgen en nederdalen op de Zoon des mensen”**. De reinen van hart hebben een open hemel – dat is “zaligheid”. Dat is geheel ANDERS ZIJN – een geheel ANDER panorama voor ogen hebben dan alle andere mensen.

Alleen het bloed van de Heer Jezus, vergoten voor onze zonden, maakt waarachtig rein en opent ook voor ons de hemel, vér boven deze zo verontreinigde aarde!

Hierbij moeten we nog iets aantekenen: Natanaël, in Jezus’ woorden, was dus “een Israëliet, in wie geen bedrog was”, d.w.z. een ‘zoon van Israël’. Maar Israël was niet altijd ‘Israël’. Tot het ogenblik van zijn nieuwe naam, was hij maar gewoon Jakob, de “hielenlichter”, de “bedrieger”. Eindelijk, toen Jakob al 97 was, in Pniël, ‘lukte’ het God hem ‘aan te raken’. Dát was als het ware Jakobs hergeboorte en ‘Israël’ was zijn nieuwe naam. Volgens Augustinus duidt het krijgen van die naam op het feit dat Jakob Gods aangezicht gezien had.

Twintig jaar tevoren was Jakob nog op de vlucht voor de wraak van Ezau. Hij had hem én zijn vader immers lelijk bedrogen. Maar toch in die benarde situatie deed God de hemel voor Jakob open; dat was in Bethel. God liet Jakob zien waar hij op mocht rekenen *als* hij God maar Zijn gang liet gaan in zijn hart en in

zijn leven. En het bleek dat er véél te leren was in die twintig jaar, niet in het minst vanwege het feit dat Oom Laban ook al zo'n bedrieger was. Maar na Pniël had Jakob z'n les geleerd, en de open hemel werd een realiteit. Nog precies 50 jaar mocht hij met deze werkelijkheid leven. Hebréeën 11:21 merkt op dat hij tot aan zijn laatste adem 'zegende' en 'aanbad'. Ja, God verandert de meest onwaarschijnlijke levens, en Hij doet dat van binnenuit!

Dus, over Natanaël gesproken, als Jezus uitroept: "Waarlijk, een Israëliet in wie geen bedrog is", dan noemt hij hem in feite, een zoon, *niet* van Jakob (met zijn bedriegerij), maar van Israël! Zo, zonder bedrog, mocht Natanaël voortaan met een gereinigd hart wandelen bij het licht van een open hemel.

7. *"Zalig de vredestitchers, want zij zullen kinderen van God genoemd worden."*

"Vrede stichten" gaat volgens de bijbel veel verder dan eenvoudig mensen er toe brengen in hun conflicten 'de strijdbijl te begraven'. Vrede had te maken met het hele leven, gezondheid, relaties en bezigheden. Als er, na de Heer Jezus zelf, een vredestitcher was dan was het de apostel Paulus.

In al zijn brieven spreekt hij de groet uit van "**genade en vrede**". Paulus spreekt ook over oorlog en strijd, namelijk met de 'overste van deze wereld' en zijn legers. Hij laat zien hoe Satan met zijn demonen zich opstelt in allerlei hinderlagen en hoe het hem er om gaat de vrede van Christus te verstoren en om zo af te rekenen met Christus' getuigenis in de levens van de gelovigen. Maar als de vrede van God 'heerst' in het hart van de gelovige, dan doorziet deze de hinderlagen en hij vermijdt ze.

Allereerst gaat het om "vrede *met* God". Zonder vrede *met* God kan de vrede *van* God nooit heersen in het hart. Ieder mensenhart wordt verscheurd door onvrede: met God, met zichzelf, met zijn geweten en met zijn medemensen. Pas wanneer wij als 'vijanden' van Hem, *verzoend* zijn met Hem en als dan de Vredevorst zijn intrede doet en zijn troon bestijgt, *dán* gaat daar *zijn* vrede heersen. "**De vrede van Christus, tot welke gij immers in één lichaam geroepen zijt, regere in uw harten; en weest dankbaar!**" (Col. 3:15).

Zó is er ook een 'boodschap van vrede' die verkondigd kan worden. "**Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede**

aankondigt, die goede boodschap brengt, die heil verkondigt, die tot Sion spreekt: ‘Uw God is Koning!’” (Jes. 52:7). Overal waar Paulus reisde met Gods boodschap, verspreidde hij Gods vrede. Dat deed hij ook door zijn gebed en brieven, zelfs wanneer hij gevangen zat: **“De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus”** (Fil. 4:7). Dat schreef hij als gevangene te Rome.

Stefanus was ook zo’n vreugdebode die vrede aankondigde. Het werd hem niet in dank afgenomen. En tóch, dat gewelddadige en bloedige drama van zijn stening is een blijvend en verbazingwekkend getuigenis van die **vrede die alle verstand te boven gaat**. Stefanus, de ‘vredestichter’, had dit kenmerk dat door Jezus genoemd werd in deze zaligspreking. Het ‘kenmerkte’ hem als een ‘kind van God’. Als je niet méér hebt dan ‘godsdienst’, zoals zijn godsdienstige beulen, dan blijft het bij een ‘schijnvrede’, een gehuichelde ‘vrede’ die als een zeepbel uitéén spat (Hand. 7).

Bij “vredestichten” kan je ook denken aan “brandstichten”. Het klinkende getuigenis van Stefanus strooide als een brandende fakkel vonken en vlammen rondom. Het was pure ‘brandstichting’! Toch weten we maar van één hart waarin tenslotte een laaiende brand uitbrak; dat was het hart van Saulus van Tarsus. Maar daar ging tijd overheen. Hij moest niets hebben van de vrede van Christus (Joh. 14:27). En tóch, hoe hij ook z’n best deed om het vlammetje, ontstoken door het levende getuigenis van Stefanus, te doven, er bleef iets smeulen. Iedere keer als hij een vreugdebode van de vrede van Christus te pakken had, werd er weer een tierig vlammetje aangewakkerd in zijn hart en iedere keer doofde hij het zorgvuldig. Totdat... hij de Vredenvorst in eigen persoon tegenkwam op weg naar verdere vervolgingen van Zijn onderdanen. Dit was het keerpunt: eindelijk onderwierp Saulus zich aan de God van Stefanus. Christus werd ook zijn Vredenvorst! Eindelijk mocht dat aanvankelijke vlammetje, van de liefde van zijn Messias, zijn hele hart in brand steken.

Later zal hij het verhaal wel gehoord hebben van die twee, die op de Opstandingsdag al - en eenmaal thuis gearriveerd in Emmaüs - tot hun stomme verbazing moesten concluderen dat hun Metgezel door Zijn woord en door de ‘open Schriften’ hun hart, zo vol van onvrede, in brand gezet had (Lk. 24:32).

Een vriend (laten we hem nummer 1 noemen) maakte eens de opmerking dat vriend nummer 2 (ook een christen) altijd een zekere onrust met zich meebracht, terwijl het met nummer 3 juist andersom was. Deze straalde vrede uit! Dit is de vrede die alle verstand te boven gaat, zoals die van Stefanus. Het is een bovennatuurlijke vrede, die typerend is voor Gods kinderen.

Wanneer de vrede van God heerst in het hart van Zijn kind, dan werkt dat ‘aanstekelijk’. Anderen, jaloers gemaakt, gaan diezelfde vrede zoeken. Hoe ANDERS was die gezegende zaligheid van Stefanus dan de vervloekte onzaligheid van zijn godsdienstige vervolgers!

**8. *“Zalig zij die vervolgd worden om de gerechtigheid,
want van hen is het Koninkrijk der hemelen.***

***Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te
liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij.***

***Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de
hemelen, want zo hebben ze de profeten vóór u vervolgd”.***

Voor onze Heer was “het Koninkrijk der hemelen” niet iets abstracts. Voor Hem was het reëel en concreet. Hijzelf was en is **de Koning** van dat koninkrijk. We mogen opmaken uit Zijn woorden dat naarmate we vervolgd, gesmaad en belasterd worden, de hemel meer en meer voor ons opengaat. Weer worden we dus bepaald bij Stefanus. Terwijl de stenen op hem in beuken, beschrijft hij vol verwondering en aanbidding het hemelse tafereel dat zich voor hem ontvouwt.

Door de hele geschiedenis van het christendom heen is het opmerkelijk dat het meestal de uiterst godsdienstige mensen zijn voor wie die medeburgers, die een echt geloof in Jezus Christus bezitten, een levend en bruisend geloof, onduelbaar worden. Zo ging het met onze Heer, zo ging het met zijn volgelingen en zo gaat het nog steeds. Of de vervolgers nu Joden zijn, of afgodsdienaars zoals de Romeinen dat waren, of Moslims, Hindoes, Boeddhisten, óf ook andere “Christenen”. Het getuigenis dat Christus lééft en Overwinnaar is, kán niet geduld worden. Het land met de vreselijkste Christenvervolging is Noord Korea, waar de Kimdynastie vergoddelijkt is. Het is al een misdaad om een bijbel te bezitten.

Dat was trouwens ook het geval in het ‘Christelijke’ Europa van de 16de eeuw, toen een Duitse monnik-theoloog, Maarten Luther, tot bekering gekomen was. In zijn klooster had hij de bijbel kunnen lezen in de oorspronkelijke talen, maar voor de ‘gewone mens’ was er alleen maar de Latijnse bijbel. Nu vertaalde Luther de bijbel in het Duits. En, omdat de boekdrukkunst ondertussen uitgevonden was, werd deze Duitse bijbel al gauw gedrukt en overal verspreid. Later volgden vertalingen in andere talen.

Al vóór die tijd had de Rooms Katholieke Kerk, o.a. met haar ‘heilige inquisitie’, willen afrekenen met Joden, ‘Moren’ en **anders**denkende christenen in die gebieden waar ze aan de macht was, maar nu ‘jan-en-alleman’ de bijbel ging lezen en daardoor het ‘lutheranisme’ ging aanhangen, schoot de ‘ketterkoorts’ naar ongekeende hoogten. Als gevolg daarvan werden de wreedste foltering en terechtstellingen gereserveerd voor die ‘ketterse elementen’, die de bijbel durfden te prediken en te verspreiden.

Deze ‘kettters’ werden geïnspireerd door het levende Woord van God. Hun ogen en harten gingen wijd open en vele bijbellezers durfden zich af te wenden van de paus en zijn handlangers, van de biecht, de beeldendienst, de afgodische mis, het vagevuur, de aflaathandel enzovoorts. Men leerde God kennen (niet door werken, maar door geloof!) en wilde nu Hem alleen dienen, d.w.z. **“in geest en in waarheid”**. Het gevolg was dat honderdduizenden te vuur en te zwaard vervolgd en omgebracht werden. Dat was in het zo vroom-christelijke Europa!

We moeten echter niet denken dat de “overste van deze wereld” zich beperkt tot ‘christenvervolgning’. Hij heeft ook andere pijlen op zijn boog. Vóór of ná perioden van ernstige vervolging, gebruikt hij ook de ‘christenverwórding’: het “officiële” christendom, in slaap gesust tijdens een langere periode zonder vervolgingen, neemt Gods Woord niet meer serieus!

Na alles wat de geschiedenis laat zien over de verwording van het Rooms Katholieke systeem, is het nu in vele takken van het Protestantisme normaal geworden om alles wat de bijbel zegt met de nodige korreltjes zout te nemen.

In Nederland b.v. hebben we een soort “hofpredikant”, de theoloog Carel ter Linden, die niet (meer) gelooft in een persoonlijke God, noch in die hemel waar-over Jezus spreekt, noch in Hem als Zoon van God, op aarde geboren uit een maagd, noch in de wonderen door Hem gedaan, noch in Zijn opstanding, noch in de inspiratie van de bijbel. Iedereen kan dit zelf nalezen in zijn boeken. Op lieve en vriendelijke toon wordt God de Schepper, God de Verlosser, God de Rechter aan de kant gezet! Zijn boeken zijn ‘meesterwerken’ van godslastering. Ter Linden zal dus nooit het voorrecht smaken om vanwege zijn ‘geloof’ vervolgd te worden. Bij de ‘theoloog’ is geen geloof meer over...

Dergelijke situaties deden zich ook voor in het NT. Hoe werd dat toen aangepakt? Wanneer Paulus schrijft over zijn gewezen collega’s in Gods werk, Hymeneüs en Alexander (1 Tim. 1:20), dan maakt hij duidelijk dat hij geen keus had; deze mannen-broeders waren een verworpen evangelie gaan prediken. Paulus móest ze daarom wel overleveren aan die ‘heer’ die ze waren gaan dienen... Hij leverde ze eenvoudig over aan Satan zelf. Daar was geen ‘inquisitie’ voor nodig.

Dat was de apostolische tijd. In ónze tijd brengt een figuur als Carel ter Linden zijn ‘verworden’ evangelie aan de man en het wordt dankbaar geslikt - door het koninklijk huis en door vele andere Protestanten. Geen kerkverband of synode legt de theoloog een stroobreed in de weg. Dat is nu Nederland, maar we moeten daarbij niet het idee krijgen dat de ‘staat van dienst’ van andere ‘christelijke’ landen beter voor de dag komt. Was dat maar waar! Satan is niet de ‘overste’ van één of meerdere landen, maar van de **wereld**. “**De hele wereld ligt in het boze!**” (1 Joh. 5:19). Satan weet wat hij wil - dáár jaagt hij naar! Of het nu door vervolging is, of door verwording!

Paulus wijst in Filipensen 3 op het feit dat de echte Christusgelovigen ‘burgers zijn van de hemel’. Tot op zekere hoogte, duldt Satan die hemelburgers wel in **zijn** wereld, daar waar zijn duisternis heerst. Maar ze moeten het niet in hun hoofd halen om te gaan ‘schijnen’ met het licht van de bijbel...

Hier een tijdje rondscharrelen op *zijn* terrein, dat kan nog, maar mondje dicht aangaande het Koninkrijk van de hemel, en helemáál over de Koning. Worden er tóch mensen echt ANDERS? Worden wereldburgers tóch veranderd in hemelburgers? Dán is Satan er bij om daar een stokje voor te steken...!

Maar ook vandaag is Gods genade meer dan genoeg om ons staande (én schijnende) te houden in deze vijandige wereld, vol van vervolging en verwording. Paulus schrijft: “**opdat gij onberispelijk en onbesmet moogt zijn, onbesproken kinderen Gods te midden van een ontaard en verkeerd geslacht, waaronder gij schijnt als lichtende sterren in de wereld, het woord des levens vasthoudende!**” (Fil. 2).

Wat Jezus ook nog zei over de 'Zalige' Dimensie

“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort. Wie zijn *zieleleven* liefheeft, maakt dat het verloren gaat, maar wie zijn *zieleleven* haat in deze wereld, zal het bewaren ten eeuwigen leven!” Met andere woorden: dat is ‘zaligheid’ (Joh. 12:24-25)!

Het contrast tussen ‘ziel’ en ‘geest’ in de bijbel is dikwijls enorm belangrijk en hoort steeds weer te dienen als achtergrond om bijbelse waarheden te kunnen onderscheiden en toe te passen. In bovenstaande verzen geeft de Heer Jezus dat aan. In vers 25 (d.w.z. in de meeste vertalingen) wordt het woord ‘leven’ drie maal gehanteerd, en toch, twee van de drie keer is dat *niet* het woord dat Hij gebruikt. Wat Hij wél gebruikt is het woord voor **ziel**. Daarom is “**zieleleven**” hier beter op z’n plaats en is het aldus weergegeven.

Gods grote plan is uiteraard voor de héle mens, zoals blijkt uit dit gedeelte: “**Hij, de God des vredes, heilige u geheel en al, en geheel uw geest, ziel en lichaam** moge bij de komst van onze Here Jezus Christus **blijken in allen dele onberispelijk bewaard te zijn**” (1 Tes. 5:23).

Het probleem zit hem in dat *zieleleven* van de mens: het is nl. geheel aards gericht! Het behelst zijn verstand, zijn emoties en zijn wil. De ziel heeft géén ingebouwde bovennatuurlijke dimensie. Tóch schiep God de mens juist wél met een bovennatuurlijke dimensie, nl. met een levende ‘**geest**’. Door de zonde echter ging die dimensie verloren... Het gevolg was de dood. **De mens** werd dood verklaard en zijn geest stopte te functioneren (Joh. 5:24; Rom. 5:12; Ef. 2:1-5). Maar, optimistisch, omarmde hij zijn ‘autonomie’. Geheel aangewezen op zichzelf? OK, hij heeft toch geen god nodig om op aarde te leven? Hij zal het best klaren.

Het kan ook zijn dat hij wél ‘godsdienstig’ is, maar z’n ‘godsdienst’ is niet meer dan ‘lippendienst’ (Mr. 7:6-9). Mogelijk hangt hij een sekte aan, misschien is hij lid van een vrijzinnige of zelfs een rechtzinnige kerk... Zijn ‘godsdienst’ is niet meer dan een onderdeel van zijn aardse *zieleleven*... Met zijn menselijke ‘verstand’ en ‘wijsheid’, spant hij zich waarschijnlijk in om zijn *zieleleven* én lichamelijke functies en zintuigen zo goed mogelijk te ontwikkelen, om ze aan te passen in deze ‘wereld’. Ook de religie moet daarbij een belangrijke rol spelen...

Maar dan lezen we Johannes 3. Hier laat Jezus op onmiskenbare wijze zien hoe zelfs een intellectueel als Nikodemus, een hoogstaand en zeer religieus mens, hulpeloos met zijn ontwikkelde ziel in het duister tast als het gaat om de *geestelijke* realiteit. Jezus zegt hem dat hij opnieuw geboren moet worden! Zonder we-

dergeboorte, zegt Hij, blijft Gods Koninkrijk geheel buiten bereik. Jezus gebruikt daarvoor de twee symbolen die in Ezechiël 36 spreken over Israëls wedergeboorte als volk. De Heiland zegt letterlijk: je moet “**geboren worden uit water en wind**” (Het Griekse woord “pneuma” wordt vertaald door zowel ‘wind’ als ‘geest’). Dat de geest van Nikodemus inderdaad tot ‘geboorte’ kwam, blijkt later in dit Evangelie.

Wie het geestesleven ontvangt merkt al gauw dat zijn zieleleven op losse schroeven komt te staan. En hoe *meer* je geestelijke leven zich ontwikkelt, én je bovennatuurlijke contact met de Hemelse Vader, hoe *minder* waarde je hecht aan die wereldse waarden en maatstaven, die tot nu toe je zieleleven bepaalden.

Wat nu te doen met dat zieleleven?? Daarover gaat het in Johannes 12, dat gedeelte dat hier boven staat. Alles wat je van je zieleleven-in-deze-wereld nog steeds aanhangt en koestert en liefhebt, d.w.z. alles dat gebaseerd is op wereldse principes, raak je voor eeuwig kwijt! Alles waar Christus buiten staat, of het nu te maken heeft met je tijd, je relaties, je bezittingen, je ambities, je werk, je studies, je hobbys of wat dan ook, kan nooit Zijn stempel van “**MAKARIOS**” ontvangen, dat ‘stempel’ van “Zaligheid”.

Het kan best om kostbare zaken gaan, pijnlijk om mee te kappen. Bekijk maar eens in Filippenzen 3 wat Paulus vertelt over zijn ervaring: “Alles wat mij **winst** was, heb ik om Christus’ wil **schade** geacht. Voorzeker, ik acht zelfs alles **schade**, omdat de kennis van Christus Jezus, mijn Heer, **dat alles te boven gaat**. Om zijnentwil heb ik dit alles prijsgegeven en houd het voor **vuilnis**”.

‘Vuilnis’ moet weggegooid worden. Lijkt dat ‘zaaien’ van de Zaaier daarom zoveel op ‘wéggooien’? De Zaaier weet wat Hij doet! Die oude graankorrels moeten inderdaad de dood in, anders is er geen nieuw leven. Zo zegt Jezus het toch? Als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft (als zodanig), dan kan de tarwe**kiem** niet tot ontwikkeling komen. De Zaaier ziet uit naar die geestelijke ‘oogst’ van spruitende tarwekiemen: levens met een steeds diepere dimensie die **geestelijk** is, afgestemd op de bovennatuurlijke realiteit van Christus!

Hier nóg iets van Paulus: “Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen, die **boven** zijn, **waar Christus is**, gezeten aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen, die **boven** zijn, **niet** die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God. Wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid!” (Col. 3:1-4).

Dat voorbeeld van hem in Filippenzen 3 moge ons aansporen: “**Eén ding doe ik: vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstreckende naar hetgeen vóór mij ligt, jaag ik naar het doel, om de prijs der roeping Gods, die van boven is, in Christus Jezus!**”

A vibrant field of iris flowers in shades of purple and pink, with long green leaves. The text is overlaid in a bold, red, sans-serif font.

**“VERBLIJD EN
VERHEUG U,
WANT UW LOON
IS GROOT IN
DE HEMELEN!”**